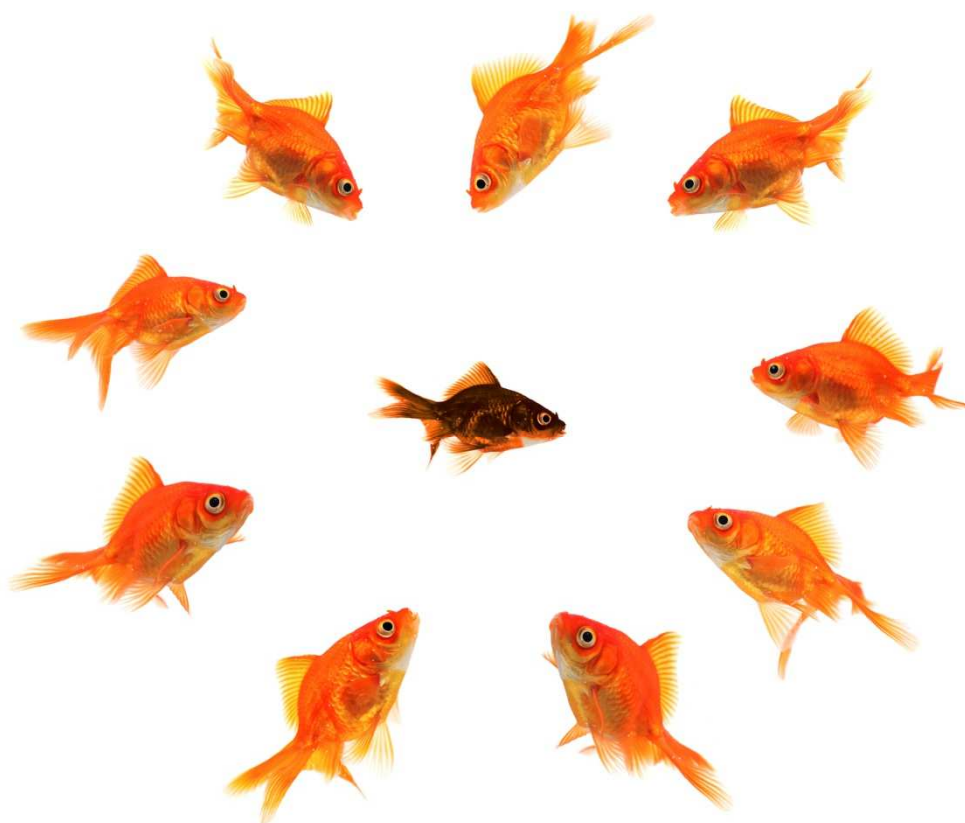

4. LA CONVIVÈNCIA A LA CIUTAT

Comissionat d'Immigració i Acció Comunitària

Miquel Esteve i Brignardelli

Director de Serveis d'Immigració i Interculturalitat

Ramon Sanahuja

Redacció i maquetació

D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials)

Raquel Moreno

Sarai Samper

José Antonio Moreno

Col·laboradors i fonts (segons ordre alfabètic)

Josep Maria Lahosa (Direcció de Serveis de Prevenció de l'Ajuntament de Barcelona)

Cristina Morató (Centre per a la Normalització Lingüística)

Felipe Reyes (Pla Comunitari Ciutat Meridiana)

Dolors Salariaga i Miquel Àngel Aragón (Torre Jussana)

Equip de mediadors d'AMISI

Equip del Servei de Suport a les Comunitats de Veïns i Veïnes de Ciutat Meridiana

Programa BCN Interculturalitat
Estratègia BCN Antirumors
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat
Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports
Ajuntament de Barcelona
Passeig de Sant Joan, 75, primera planta
08009 Barcelona
Tel.: 93 256 46 29
interculturalitat@bcn.cat
www.interculturalitat.cat
www.bcnantirumors.cat

EXPOSICIÓ DELS RUMORS

PROBLEMES DE CONVIVÈNCIA

«[...] I és que tampoc no pots parlar amb ells, són tancats. I si no paguen la comunitat te jodes, i si no netegen l'escala te jodes també i si a sobre diuen que ets un racista, pues eso, que te jodes (sic).»¹

«Yo lo tengo muy claro, como el barrio empieza a llenarse de moros me piro. Que luego se meten 80 ya la hemos armao. Todo lleno de críos haciendo ruido y con la música a tope. ¡Vamos hombre! (sic)»²

«Acabarem perdent la llengua i la nostra identitat. Amb la immigració que ha arribat d'Andalusia i en els últims anys de fora ja casi no se sent parlar en català en alguns barris o escoles. Clar, jo ho entenc perquè de fet no fa falta parlar català per viure-hi a Catalunya i ells pues no fan tampoc l'esforç per a què. Hauria de ser obligatori o fer entendre lo important que és per la nostra identitat. No se com ho podem fer (sic).»³

NO S'INTERESSEN PER LA CULTURA NI PER LES ENTITATS

«[...] Si algo afecta directamente a los comerciantes latinos es su falta de interés para involucrarse en actividades comunitarias y educativas, y hasta para asistir a encuentros y reuniones que se organizan dentro de la misma asociación (sic).»⁴

AUGMENT DE LA DELINQUÈNCIA I LA INSEGURETAT

«¿Verdad que nosotros no vamos a Marruecos a robar-les? Pues si uno roba a su casa. A mí me tendrían que poner a ministra (sic).»⁶

«Esto no es discriminación por el color de la piel señor, los gitanos rumanos vinieron a España única y exclusivamente a robar, y tengo un documental que así lo prueba porque ellos mismos lo reconocen, ya que en España las leyes son más blandas que en otros países de Europa. Los rumanos gitanos, fueron expulsados de , Italia, Francia, Reino Unido, Holanda, nadie los quiere y eso no es racismo ni coincidencia señor, sino la realidad de una gente que nunca se dedico a vivir honradamente, sino a delinquir y robar como medio de vida (sic).»⁵

¹ Comentari d'un lector de l'article «El juez absuelve a Albiol de incitar al odio contra los rumanos». *El Mundo*, 11-12-2013.

² Entrada d'un fòrum de la web *ForoCoche*. Aquesta entrada es va crear el Maig de 2009 per l'usuari QuidProQuo.

³ Comentari d'un lector de l'article «Disney rebutja doblar al català un curt inèdit de Mickey Mouse». *La Vanguardia*, 24-11-2013.

⁴ Expresidenta de l'Asociación de Comerciantes de la Broad. «Lo que más nos afecta es no educarnos ni adaptarnos al sistema». *Providencia En Español*, 4-10-2009.

⁵ Comentari d'un lector de l'article «El juez absuelve a Albiol de incitar al odio contra los rumanos». *El Mundo*, 11-12-2013

⁶ Comentari al Twitter de R.G., 2-12-12.

**SOBRE-
OCUPACIÓ I
MAL ÚS DE
L'ESPAI PÚBLIC**

«Des de que van obrir el locutori del barri Jo els tinc tot el dia davant de casa. Ni treballen ni res. Xerrant o fent trapitxeos (sic).»⁷

«Pero de alguna manera deberian regular eso, ¿no? ¿O es que cualquiera se puede poner en un parque a jugar al bolei? Plantan la red, traen la comida y todo el santo dia allí. ¿Y si yo quiero ir com mi hijo? (sic)»⁸

«A la porta de l'escola estan sempre elles. No parlen amb cap altra mare. I et miren com si tinguessin por. I tampoc no tinc molt clar que s'enterin de les notes que passa la mestre, però com que tampoc no parlen amb ningú més... (sic)»⁹

«Cada día lo tengo más claro que vienen a sacar la pasta y pirarse. Sólo les veo hablando con los clientes pero para cobrar. Nunca preguntan que tal el día o se interesan por la gente del barrio. Nada, a sacar dinero y punto (sic).»¹⁰

**FAN GUETOS I
NOMÉS ES
RELACIONEN
ENTRE ELLS**

⁷ Comentari d'un lector a l'article «Madrid inspeccionará los locutorios, uno de los sectores con más irregularidades». 20minutos.es, 21-8-12.

⁸ Comentari al Twitter de J.A.

¹⁰ Comentari d'un lector a l'article «La mafia china blanqueaba entre 200 y 300 millones al año». La Vanguardia, 16-10-12

LA CONTRAARGUMENTACIÓ

L'arribada de població estrangera ha comportat problemes de convivència pel seu incivisme

Durant els últims anys Barcelona ha experimentat moltes transformacions demogràfiques, socials, urbanístiques i econòmiques. L'augment de la diversitat és sens dubte una de les més importants. Més de 280.000 persones de diferents nacionalitats ja formen part de la ciutadania. Persones que viuen i conviuen amb la resta de la població i que representen el 17,5% dels barcelonins.¹

Segons una enquesta publicada per "laCaixa" i realitzada a més de 9000 persones, la immensa majoria de la població reconeix tenir una relació bona o cordial amb persones de diferent nacionalitat del barri o escala.

D'altra banda, quan hi ha problemes de convivència són tant amb persones de la mateixa nacionalitat com amb d'altres.

Tot plegat ens permet afirmar que la convivència entre persones de diferents nacionalitats és bona o cordial.

Els rumors que circulen parlen precisament d'un augment dels problemes de convivència derivats de l'arribada d'aquests nous veïns a la ciutat. En aquest sentit, és important relativitzar aquesta informació i posar en evidència la cordialitat amb la qual es tenen la majoria de les relacions interètniques.

Segons l'enquesta sobre Convivència Intercultural a l'Àmbit Local realitzada el 2010 per "laCaixa" a quasi 9000 persones de diferents municipis de l'estat, de les quals prop de 2000 eren de nacionalitat estrangera, només 1 de cada 100 persones estrangeres reconeixia tenir mala relació amb els veïns d'escala o barri. De les quasi 7000 persones enquestades de nacionalitat espanyola, només 24 persones, és a dir, el 0,4%, reconeixien tenir mala relació amb persones de diferents nacionalitats del barri o escala. És a dir, la immensa majoria té una relació bona o cordial.

Dins d'aquest marc general de bona convivència, sí que és cert que aproximadament un 13% de les persones enquestades reconeix haver tingut algun problema de convivència en el passat. Aquests, tot i que molt diversos, acostumen a estar més relacionats amb els sorolls o amb un tracte poc respectuós. Ara bé, en quina mesura aquests conflictes succeeixen amb persones de la mateixa o de diferent nacionalitat? Doncs bé, el 40% dels conflictes veïnals sorgeixen amb persones de la mateixa nacionalitat. Així, podem afirmar que els conflictes de convivència no passen amb molta freqüència i que quan aquests apareixen són tant amb persones autòctones com estrangeres. ("laCaixa", 2010).

D'aquesta manera queda desmentit el rumor que afirma que les relacions interètniques comporten dificultats en la convivència. La interacció entre veïns sempre pot donar peu a certs desacords i conflictes però, en tot cas, aquests no tenen per què succeir sempre per raons culturals; hi intervenen també altres factors com els contextuals o els personals, no

---

¹ Institut d'Estadística de Catalunya. Dades del Padró continu de població de l'any 2012.

necessàriament vinculats a l'origen cultural (situació familiar, econòmica o social; o la pròpia personalitat o manera de ser de les persones que intervenen en aquell conflicte).

No s'interessin per la nostra cultura ni participen en les nostres entitats

Les persones que expressen rumors que apunten una falta d'interès per la cultura o el món associatiu per part de la població estrangera, haurien de preguntar-se si no estan demanant una actitud que ni tan sols la població nascuda al país té. D'aquesta manera, es demana a la població estrangera un compromís ciutadà que en si mateix ja és un repte per al conjunt de la societat.

La participació en entitats és un repte comú tant en la població autòctona com estrangera. Els percentatges de participació són molt baixos en tots dos col·lectius

Segons la nova enquesta sobre Convivència Intercultural a l'Àmbit Local realitzada al 2012 per "laCaixa", la participació, tant d'autòctons com d'estrangers, a les entitats de la societat és francament baixa. Fins i tot les entitats esportives, que serien les que tenen un major nombre de socis o participants, no superen l' 11% entre la població en general (12% entre els autòctons i 8% entre els estrangers). La resta no superen el 8% entre cap dels dos col·lectius (culturals, de veïns, de pares i mares, etc.). Així, podem dir que les persones estrangeres participen menys en les entitats, però que les persones autòctones també hi participen en nivells molt baixos.

Conscienciades de la importància de treballar el relleu generacional i la incorporació de nous socis independentment del seu origen, són moltes les entitats que desenvolupen projectes d'acollida i inclusió. Com a exemple positiu podem ressaltar la feina que les colles castelleres fan a través del projecte «Tots som una colla»². Les colles són un reflex més de la diversitat que existeix a les ciutats, i cada cop més les persones estrangeres mostren interès i voluntat per incorporar-s'hi. El projecte «Tots som una colla» és una iniciativa de la Coordinadora de

El sentiment de pertinença és un fenomen que augmenta amb el temps de residència. Actualment, prop del 61% de la població de Catalunya nascuda a l'estranger expressa aquest sentiment. A més, 8 de cada 10 persones reconeixen sentir-se còmodes amb el municipi on resideixen i expressen la voluntat de quedar-s'hi. Quasi en la mateixa proporció que la població autòctona.

Colles Castelleres de Catalunya (CCCC) per a la integració de població nouvinguda dins el món casteller gràcies a la convocatòria d'uns tallers teòrics i pràctics que serveixen com a introducció. El projecte desenvolupat, a més de 30 colles de tot Catalunya, compta amb el suport dels departaments d'Acció Social (mitjançant la Secretaria per a la Immigració i la Secretaria de Joventut) i de Cultura i Mitjans de Comunicació (mitjançant el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana) de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, i segons aquesta nova enquesta publicada per "laCaixa" l'any 2012, prop del 61% de les persones de nacionalitat estrangera enquestades té un fort sentiment de pertinença al seu municipi de residència. Aquest és un sentiment que augmenta amb el temps de residència. Però, a més, el 71% manifesta un desig de continuar vivint al mateix barri o municipi. Tot plegat fa palès un grau considerable

---

² http://www.cccc.cat/data/files/pdf/Diptic2010_CollesCastelleres_baixa.pdf

d'assentament o arrelament local de les persones estrangeres al municipi de residència i també una satisfacció alta amb el lloc de residència. Quasi 8 de cada 10 persones estrangeres enquestades se senten còmodes amb el municipi on resideixen. Aquesta és una dada rellevant en el sentit que el sentiment de pertinença, la comoditat i l'estima per l'entorn més proper és una premissa clau que fomenta actituds cíviques i de cura pel barri o ciutat.

Aquest últim és un percentatge molt similar al que trobem entre la població autòctona (el 78% de la població autòctona vol quedar-se al seu municipi i el 76% de la població estrangera també). Des del punt de vista de la intervenció comunitària intercultural, aquesta circumstància posa de manifest sobretot l'existència d'interessos o preferències comuns en autòctons i estrangers en l'àmbit de l'assentament i la residència, cosa que és clau en la perspectiva interculturalista, ja que posa l'accent no sols en la igualtat i el respecte entre diferents, sinó també en el que és comú i compartit.

L'any 2007 el 73% de la població estrangera de Catalunya entenia el català, i l'any 2011 el 40% el parlava.

A més, també existeix l'imaginari segons el qual les persones estrangeres no només no parlen el català sinó que tampoc mostren interès per aprendre'l. Ara bé, segons el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura del 2011, el 40% dels estrangers residents a Catalunya parla català. I segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, el 2007 el 73% de la població estrangera entenia el català.

Cada any augmenta el nombre de persones que estudia català i que s'interessa per la cultura d'aquest país. D'aquests, el 41% són persones d'origen llatinoamericà.

Cada any creix el nombre d'alumnes estrangers que estudien català. Segons el Consorci per a la Normalització Lingüística de Barcelona, l'any 2012, 33.243 persones van estudiar català. La demanda s'ha doblat en cinc anys. El 73% de les inscripcions correspon a persones d'origen estranger, 2 punts més que l'any anterior. En canvi, el nombre d'inscripcions de persones nascudes a Catalunya i a la resta de l'Estat s'ha situat en un 12% i un 16,5%

respectivament, un punt per sota del 2011 en cada cas. Les principals zones d'origen de les persones estrangeres inscrites són: Amèrica Central i del Sud (41%); Àsia 11%; i Unió Europea (10%).

Per aconseguir l'informe d'arrelament que dona accés al permís de residència, és necessari obtenir un certificat segons el qual s'ha assistit a un curs de 20 hores de català. En aquest sentit, podríem pensar que hi ha persones que s'inscriuen als cursos només per aconseguir aquest certificat. En canvi, l'experiència ens demostra que el nombre de persones que acaben els cursos de 45 hores, lluny de disminuir, ha seguit augmentant. El 73,3% dels alumnes dels cursos inicials i bàsics acaben el curs.

Per aprendre un idioma és necessari que es pugui practicar i que es converteixi en el mitjà de comunicació amb l'entorn. Ara bé, les persones estrangeres que estudien català reconeixen que a les persones autòctones els costa parla'ls-hi en català quan reconeixen que són estrangeres.

De forma complementària a les classes de català, el CNL de Barcelona organitza una multitud d'activitats i trobades destinades a conèixer l'entorn i la cultura i a fomentar l'ús oral

del català entre l'alumnat. Moltes de les persones de nacionalitat estrangera que assisteixen a les classes també acudeixen a aquest tipus d'activitats com a mostra d'una actitud inquieta i interessada per la llengua i la cultura catalanes.

Això no obstant, per aprendre una llengua assistir a classes no és suficient, cal que aquesta llengua es converteixi en el mitjà de comunicació amb les persones de l'entorn. En aquest sentit, un dels problemes que manifesten les persones estrangeres que acudeixen a classes de català és que fora de les aules els hi resulta complicat practicar l'idioma. Les persones autòctones s'hi dirigeixen en castellà quan els identifiquen com a estrangers. Així, la responsabilitat per aprendre la llengua no és només de les persones que arriben, sinó també de les persones catalanes que les acullen.

L'arribada de població estrangera ha comportat un augment de la delinqüència i la inseguretat

La seguretat és un aspecte molt subjectiu i, en molts casos, molt relacionat amb els propis prejudicis. Si nosaltres pensem que les persones estrangeres no són de fiar i que estan més

La percepció d'un augment de la inseguretat a partir de l'arribada de població estrangera no pot estar més lluny de la realitat. No només el nombre d'actes delictius ha baixat en els últims anys, sinó que tenim una de les taxes de delinqüència més baixes de tot Europa.

relacionades amb actes delictius, la mera presència de ciutadans d'altres nacionalitats al carrer ens farà sentir insegurat. La presència d'homes sols, desconeguts, joves i a més d'origen marroquí pot generar molt més recel que un grup de dones grans de «tota la vida». Tot i que l'ús que estiguin fent de l'espai públic sigui exactament el mateix. D'altra banda, el fet que alguns mitjans de comunicació posin de relleu la nacionalitat de les persones quan parlen d'actes delictius també reforça molt el vincle que s'estableix en l'imaginari de moltes persones entre delinqüència i immigració.

De fet, alguns dels rumors existents parlen d'un augment de la inseguretat i la delinqüència amb l'arribada de població estrangera. No obstant, segons les dades publicades pel Ministeri d'Interior, la taxa de delinqüència no només no ha augmentat sinó que en els últims anys ha disminuït. A nivell estatal, el percentatge de població estrangera ha passat del 3,3% el 2001 al 12,1% el 2012. En canvi, la taxa de delinqüència per 1000 habitants ha baixat del 50% al 45,1%. Així mateix i comparat amb la resta de països europeus, podem dir que la taxa de delinqüència està molt per sota de la mitjana europea (67,6%).

Sí que podem parlar d'una sobrerrepresentació de la població estrangera a les presons catalanes però, sense ànim de desmentir-ho, cal matisar i contextualitzar aquesta informació. A finals d'agost del 2013, el nombre d'interns de nacionalitat estrangera a les presons catalanes era de 4.513. Això representa el 45% del total d'interns. Aquest és un percentatge superior al que representa el conjunt de persones estrangeres a Catalunya el mes de gener del mateix any (15,3%). Ara bé, això vol dir

Hi ha més persones autòctones que estrangeres a les presons. El seu major pes relatiu respecte al que representen pel conjunt de la població està relacionat amb el perfil demogràfic i funcionament judicial i penitenciari.

que els immigrants són

delinqüents? Res més lluny de la realitat, ja que aquests interns només representen el 0,4% del conjunt d'estrangers que resideixen al país. Aproximadament 1 de cada 200 persones estrangeres residents a Catalunya ha comès un delicte pel qual és a la presó.

Fins i tot les dades sobre interns a les presons també cal matisar-les apuntant dos factors que ajuden a entendre aquest major pes relatiu. Per una banda, el fet que molts d'aquests interns hi són amb caràcter preventiu i no estan penats. És a dir, són persones que, com que no fan servir un domicili reconegut, el jutge decideix mantenir-les de forma preventiva a la presó. Aquesta és una situació que es dona en major mesura entre les persones estrangeres.

Per altra banda, cal analitzar les dades tenint presents alguns aspectes estadístics: a tots els països del món el perfil de sexe i edat que sol infringir més la llei pertany als homes d'entre 20 i 39 anys. La població estrangera és jove i masculinitzada: a Barcelona el 39% dels homes joves entre 20 i 39 anys són estrangers. Creuant aquestes dues argumentacions podem concloure

La nacionalitat o l'origen no són factors que expliquen una major predisposició a la delinqüència, però sí que ho són els factors socioeconòmics.

que la proporció de joves residents de sexe masculí estrangers (39%) i autòctons (61%) s'apropa molt a la proporció de presos estrangers (43%) i autòctons (57%) a les presons catalanes.³

Hem de tenir en compte també que els interns a les presons catalanes el 2013 oscil·len majoritàriament entre els 26 i els 50 anys. En aquestes franges d'edat el percentatge de ciutadans de nacionalitat estrangera a la societat catalana creix fins al 23%.

Així mateix, també hem de tenir present que moltes de les persones que estem comptabilitzant en aquesta estadística no són realment estrangers residents a Catalunya. Són persones detingudes a les fronteres per delictes contra la salut pública, majoritàriament relacionats amb l'entrada de drogues, i que són empresonades a Catalunya.

Per tant, tot i existir un decalatge respecte al nombre de persones estrangeres empresonades i el seu pes relatiu en el conjunt de la població, ja hem pogut veure que aquestes dades presenten grans matisos. I, en tot cas, podem afirmar que el lloc d'origen no implica una major o menor predisposició a la delinqüència, sinó que són principalment factors socioeconòmics els que expliquen aquestes diferències.⁴

---

³ MIRET, A., i D. RODRÍGUEZ (2007). *Género y edad de la población inmigrante ¿causa de la exclusión social?* À Coruña: Universidad.

⁴ MIRET, A., i D. RODRÍGUEZ (2007). *Género y edad de la población inmigrante ¿causa de la exclusión social?* À Coruña: Universidad.

La població immigrada fa una sobreocupació i mal ús de l'espai públic

Són habituals els rumors que associen la població estrangera amb comportaments poc cívics i respectuosos amb l'entorn. No obstant, caldria preguntar-se pel significat del que es pot considerar cívic o incívic, i veure com aquesta concepció ha variat molt al llarg dels anys, i com canvia també funció del país en el que ens trobem. Actualment, reciclar seria un tret distintiu del ciutadà cívic, preocupat pel medi ambient i per la seva ciutat. Ara bé, aquesta és una actitud que fa poc més de 20 anys era pràcticament anecdòtica. D'altra banda, treure unes cadires i taules al carrer per fer una partida de cartes és un costum que podem veure en pocs indrets de les nostres ciutats, però que era molt més habitual no fa tant de temps. De la mateixa manera, existeixen comportaments que en altres països podrien suposar-nos problemes greus amb els veïns, com baixar les escombraries el diumenge o caminar pel carril bici. Dos comportaments que són força habituals a les nostres ciutats. Aquí, l'Ordenança de Convivència seria el marc que delimita què és o no incívic i què es pot sancionar. En aquest sentit, del 2006 al 2010 només el 18% de les multes per infraccions de l'Ordenança eren per a estrangers residents a Barcelona.

Tanmateix, tampoc podem fer grans generalitzacions sobre l'ús que fa la població immigrada de l'espai públic, ja que parlem d'un col·lectiu massa heterogeni. Alguns col·lectius destaquen molt en els espais públics, mentre d'altres pràcticament ni s'hi veuen. D'aquesta manera, la població d'origen llatinoamericà fan un ús molt intensiu i particular de l'espai públic, mentre que altres col·lectius, com el xinès, tot i ser molt nombrós, pràcticament no es veu pels carrers i places. Així mateix, les situacions socials de les persones immigrades són múltiples: unes vegades es tracta de famílies, unes altres de col·lectius bastant masculinitzats o feminitzats, en ocasions es tracta de grups de joves i, ara, tenim fins i tot bandes suposadament «organitzades». Cal matisar que aquestes «bandes» s'estereotipen com a «estrangeres» quan les persones que en formen part representen només el 0,4% o 0,5% de la població estrangera a la ciutat. En alguns casos, fins i tot estan liderades i compostades en bona part per persones autòctones.

Totes aquestes situacions es materialitzen en usos molt diferenciats dels espais públics que difícilment es presten a un tractament homogeni de la immigració.⁵

Ara bé, tal i com ens diu l'antropòleg Mikel Aramburu (2005), i fent una tosca generalització, podem afirmar que la població estrangera fa un ús més intensiu de l'espai públic que la població autòctona. Les raons són diverses: la tendència creixent a Occident de mantenir les relacions socials cada vegada més a l'àmbit privat; les pitjors condicions d'habitatge entre la població immigrada (menor dimensió dels habitatges i major nombre de persones ocupant-los); problemes d'accés als equipaments d'ús públic com per exemple el preu, problemes de discriminació o oferta poc atractiva; manca

Només el 18% de les sancions per incompliment de l'Ordenança de convivència van ser dirigides a persones estrangeres residents a la ciutat. No és cert que les persones estrangeres siguin més incíviques.

---

⁵ ARAMBURU, Mikel (2005). «Inmigración y uso del espacio público». *Barcelona Metrópolis Mediterranea*, núm. 634-42

d'equipaments comunitaris idonis per a determinades pràctiques, o de dimensions molt reduïdes. Tots aquests són factors que ens ajuden a explicar per què determinades famílies fan un ús més intensiu de l'espai públic.

A més, hem de tenir en compte que a les ciutats hi ha alguns barris o zones on sorgeix el que podríem anomenar com a centralitat ètnica (establiments de restauració, centres d'oració o comerços especialitzats). I també hi pot haver una certa concentració d'habitatges on viuen

Les persones tendim a relacionar-nos més amb aquelles persones amb les quals tenim més afinitat. La nacionalitat, igual que l'edat, l'origen social o la situació familiar són alguns dels factors que més influeixen en aquesta afinitat.

persones de minories ètniques i que atrauen altres ciutadans de les mateixes minories ètniques que resideixen a d'altres barris però que acudeixen a aquests per visitar amics o familiars. Aquest cúmulo de circumstàncies reforça la concentració a determinats espais públics. Concentració que també es pot percebre per part d'algunes persones autòctones com una invasió o amb certa suspicàcia en associar la seva mera presència a actes delictius.

Finalment, quant a la utilització de l'espai públic podríem reflexionar sobre si fer-ne ús és negatiu o positiu. En aquest sentit, ens podríem preguntar per a què serveixen les places, parcs o encreuaments de les ciutats si no és perquè la població els faci servir? Quin problema hi ha en ocupar aquests espais sempre que es faci des d'un punt de vista respectuós i sense molestar els altres ocupants? Quan determinem si aquest ús és o no excessiu? I és aquí on ens hauríem de preguntar si el que molesta és la seva ocupació o l'ocupació per part de persones de determinades nacionalitats considerades menys legítimes.

Formen guetos i només es relacionen entre ells

Les persones tendim a relacionar-nos amb més freqüència amb aquelles altres amb les quals compartim interessos i afinitats. En no poques ocasions, quan es veuen al carrer grups de persones estrangeres que parlen i interactuen entre elles, tendim a considerar aquest acte com una forma de gueto. Ara bé, no són aquests els únics grups que es comporten de forma similar, que poden tenir una vida més o menys efímera o prolongada i que, de vegades, necessiten un ús propi de l'espai públic. També ho són els joves que es reuneixen per xerrar als bancs d'un parc, els ancians que prenen el sol a les places i les mares amb nens petits que es reuneixen al voltant dels jocs infantils. Estem acostumat a veure aquest tipus de grups i a ningú se li ocorre dir que són guetos. Però un grup de pakistanesos parlant al carrer sí que pot ser vist des del prisma del gueto. De la mateixa manera, al jove, a la dona gran o a la mare no se li demanarà que es relacioni més amb persones d'altres edats o situacions familiars com a mostra d'integració i convivència.

Si bé es cert que, fent grans generalitzacions, la població estrangera fa un ús més intensiu de l'espai públic, aquest és a causa de factors socials, econòmics, familiars i de condicions de l'habitatge, entre d'altres. No és només per factors culturals. I, en tot cas, aquest ús més intensiu no té perquè considerar-se com a incívic.

La tendència a relacionar-se amb persones de la mateixa nacionalitat no és pròpia únicament de les persones estrangeres. De fet, és més habitual entre les persones de nacionalitat

espanyola. Segons l'enquesta de "laCaixa" (2010), 9 de cada 10 persones enquestades tenen un entorn social predominantment homogeni, en el qual tots o la majoria dels seus amics més propers són persones de la seva mateixa nacionalitat i religió. La relació amb persones d'altres nacionalitats i altres religions, quan hi és, acostuma a ser minoritària dins de la seva xarxa de relacions i és més elevada entre els estrangers que entre els espanyols: un de cada tres espanyols té algun amic proper d'una altra nacionalitat. Aquest percentatge augmenta entre les persones estrangeres sent dos de cada tres els que tenen amistats d'altres nacionalitats.

El mestissatge entre les famílies de la nostra ciutat és un fenomen en augment.

La població de Barcelona cada vegada es barreja més: augmenten el nombre de matrimonis mixtos així com el nombre de fills nascuts de parelles mixtes. (Ajuntament de Barcelona, 2012)

- ✓ El 31,1% dels matrimonis que se celebren a la ciutat són entre parelles mixtes i solament en un 9,6% de les parelles tots dos cònjuges són estrangers.
- ✓ Un total de 2.098 nens nascuts a Barcelona eren fills de matrimoni mixt on el pare o la mare era estranger i la seva parella era nacional. Això representa el 13,9% del total de naixements a la ciutat.
- ✓ D'altra banda, en el 20,9% dels casos el pare i la mare són estrangers i en un 1,9% dels naixements o bé el pare o la mare són estrangers, però no consta la nacionalitat del cònjuge.
- ✓ Pel que fa a les llars, cal destacar que el nombre de llars mixtes, on hi ha residents de nacionalitat estrangera i autòctons, supera el nombre de llars on solament hi resideixen estrangers. Les llars mixtes han augmentat un 24,6% entre el 2007 i el 2011.

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Dificultats de convivència

Font:

GIMÉNEZ, Carlos (2012). *Convivencia social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2010 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa".

http://multimedia.lacaixa.es/lacaixa/ondemand/obrasocial/pdf/inmigracion/Enquesta_Convivencia_intercultural_2010_es.pdf

Nota metodològica: Enquesta realitzada a quasi 9000 persones de diferents municipis de l'estat, entre ells Barcelona, de les quals prop de 2000 havien nascut fora de l'Estat Espanyol.

Periodicitat d'actualització: L'enquesta s'actualitza cada dos anys. No obstant, l'enquesta del 2012 no contempla les preguntes a les quals aquest quadre fa referència, per això mantenim les dades del 2010.

Claus per a la interpretació:

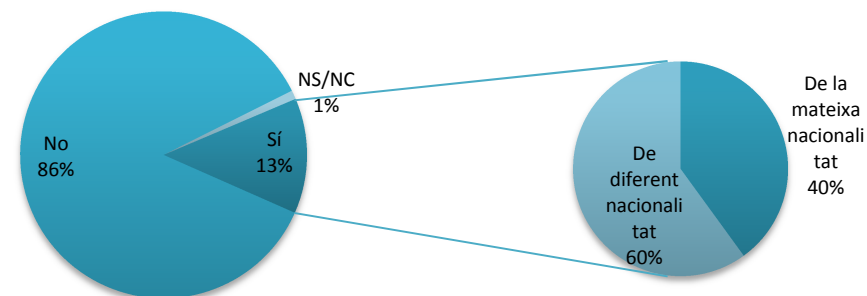
La immensa majoria de les persones enquestades reconeix no tenir males relacions amb les persones del seu barri o escala (99% de les persones estrangeres i 99,6% de les persones de nacionalitat espanyola).

Aproximadament un 13% de les persones enquestades reconeix haver tingut algun problema de convivència. Aquests, tot i que molt diversos, acostumen a estar més relacionats amb els sorolls o amb un tracte poc respectuós. Ara bé, en quina mesura aquests conflictes succeeixen amb persones de la mateixa o de diferent nacionalitat? Doncs bé, el 40% dels conflictes veïnals es tenen amb persones de la mateixa nacionalitat. Així, podem afirmar que **els conflictes de convivència no passen amb molta freqüència i que quan apareixen són tant amb persones autòctones com estrangeres.**

Dades: Motius pels quals algú personalment o algun membre del seu nucli familiar ha tingut algun problema amb alguna persona o grup?

Tipus de conflicte	Total	Nascuts a Espanya	Nascuts fora d'Espanya
<i>Pel soroll (música, festes, crits, etc.)</i>	25%	25%	23%
<i>Per les males olors</i>	2%	2%	1%
<i>Pel mal ús d'un espai comú (escala, etc.)</i>	8%	8%	7%
<i>Per la brutícia o treure brossa</i>	4%	5%	2%
<i>Pel tracte rebut per vostè o per algú de la seva família</i>	65%	33%	44%
<i>Altres</i>	25%	26%	24%

Representació gràfica: Ha tingut personalment o algú del seu nucli familiar algun problema amb alguna persona o grup del municipi de residència?

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Participació en entitats (2012)

Font:

GIMÉNEZ, Carlos (2013). *Convivencia social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2012 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa".

http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/enquesta-convivencia-intercultural-ambit-local-projecte-intervencio-comunitaria-intercultural-obra-social-la-caixa-cat_816-c-19691_.html

Nota metodològica: Enquesta realitzada a 9.323 persones de diferents municipis de l'estat, entre ells Barcelona, de les quals 2.226 tenien nacionalitat estrangera.

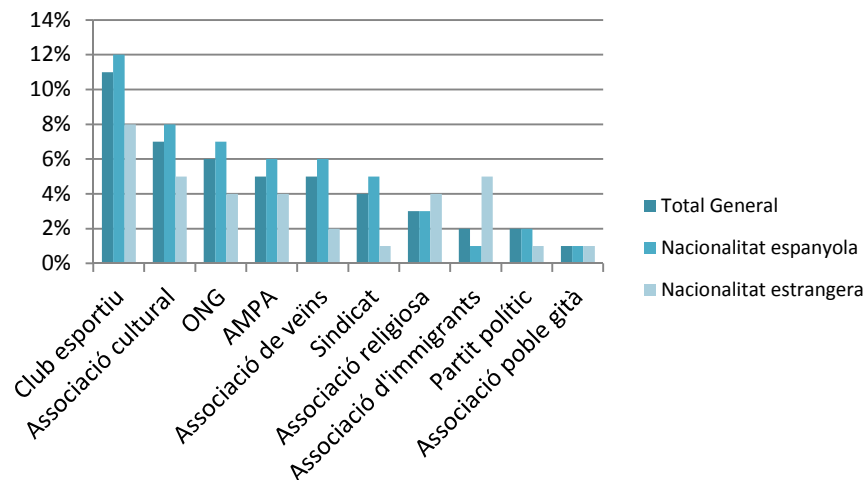
Periodicitat d'actualització: Cada dos anys.

Claus per a la interpretació:

La participació, tant d'autòctons com d'estrangers, a les entitats de la societat és francament baixa. Fins i tot les entitats esportives, que serien les que tenen un major nombre de socis o participants, no superen l'11% entre la població en general (12% entre els autòctons i 8% entre els estrangers). La resta no superen el 8% entre cap dels dos col·lectius (culturals, de veïns, de pares i mares, etc.). Així, podem dir **que les persones estrangeres participen menys de les entitats, però que les persones autòctones també participen en nivells molt baixos**. Per què demanem a les persones estrangeres que s'integrin a les entitats quan la gran majoria de les persones autòctones tampoc ho fa?

Dades:

Tipus d'entitat	Total	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera
Club esportiu	11%	12%	8%
Associació cultural	7%	8%	5%
ONG	6%	7%	4%
AMPA	5%	6%	4%
Associació de veïns	5%	6%	2%
Sindicat	4%	5%	1%
Associació religiosa	3%	3%	4%
Associació d'immigrants	2%	1%	5%
Partit polític	2%	2%	1%
Associació poble gità	1%	1%	1%

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Sentiment de pertinença al municipi (2012)

Font:

GIMÉNEZ, Carlos (2013). *Convivencia social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2012 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa".

http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/enquesta-convivencia-intercultural-ambit-local-projepte-intervencio-comunitaria-intercultural-obra-social-la-caixa-cat_816-c-19691_.html

Nota metodològica: Enquesta realitzada a 9.323 persones de diferents municipis de l'estat, entre ells Barcelona, de les quals 2.226 tenien nacionalitat estrangera.

Periodicitat d'actualització: Cada dos anys.

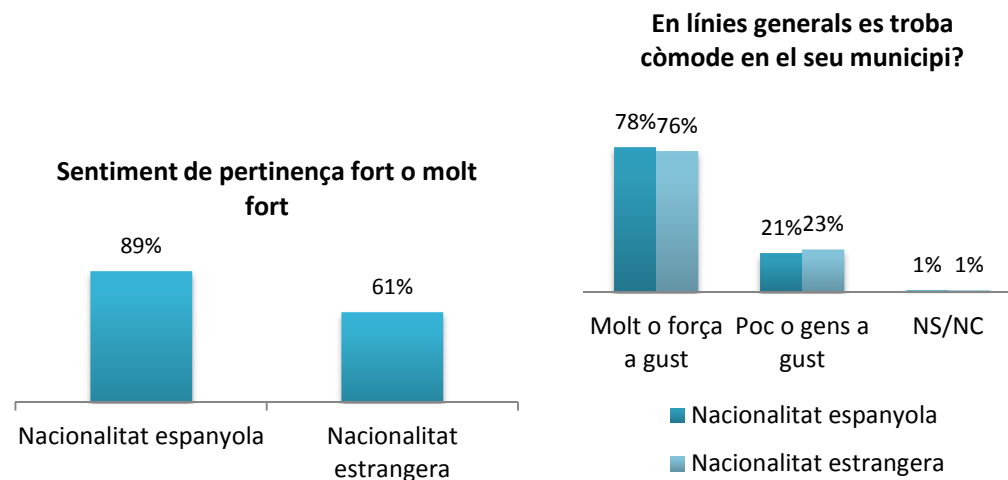
Claus per a la interpretació:

Prop del 61% de les persones de nacionalitat estrangera enquestades tenen un fort sentiment de pertinença al seu municipi de residència. Aquest és un sentiment que augmenta amb el temps de residència. Però, a més, el 71% manifesta un desig de continuar vivint al mateix barri o municipi. Tot plegat fa palès un **grau considerable d'assentament o arrelament local de les persones estrangeres** al municipi de residència i també una satisfacció alta amb el lloc de residència. Quasi 8 de cada 10 persones estrangeres enquestades se senten còmodes amb el municipi on resideixen. Aquest últim és un percentatge molt similar al que trobem entre la població autòctona (78% de la població autòctona vol quedar-se al seu municipi i també ho vol el 76% de la població estrangera). Aquesta circumstància posa de manifest l'existència **d'interessos o preferències comuns a autòctons i estrangers en l'àmbit de l'assentament i la residència**.

Dades:

Si pogués escollir lliurement, que triaria...?	Total	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera
Continuaria vivint al mateix barri	60%	61%	56%
Es mudaria a un altre barri d'aquesta localitat	20%	21%	15%
Es mudaria a una altra ciutat o un altre poble d'aquesta comunitat autònoma	8%	8%	6%
Es mudaria a una altra ciutat o un altre poble d'una altra regió d'Espanya	4%	5%	3%
Se n'aniria a un altre país	6%	4%	16%
No ho sap/ No contesta	2%	1%	4%

Representació gràfica:

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Alumnes estrangers que estudien català als centres de Normalització Lingüística de Catalunya, 2012

Font:

Consorci de Normalització Lingüística de Catalunya i Centre de Normalització Lingüística de Barcelona. Memòria d'activitats 2012. <http://www.cpln.cat/xarxa/cnlbarcelona/directori.html>

Periodicitat d'actualització: Anual.

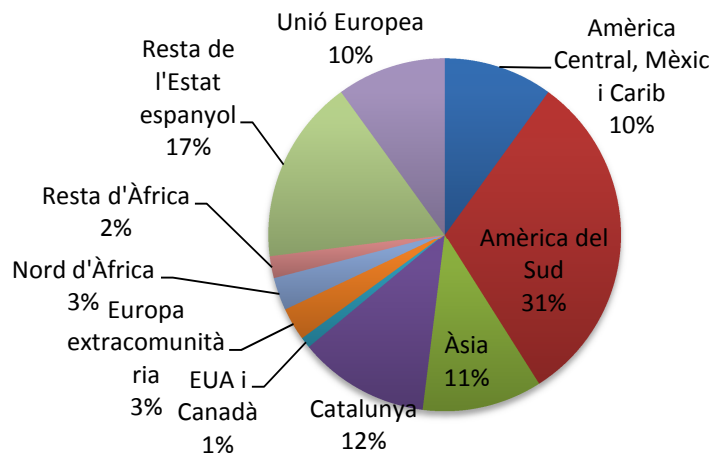
Claus per a la interpretació:

Cada any creix el nombre d'alumnes estrangers que estudien català. Segons el Consorci per a la Normalització Lingüística de Barcelona, l'any 2012, 33.243 persones van estudiar català. La demanda s'ha doblat en cinc anys. El 71% de les inscripcions correspon a persones d'origen estranger, 2 punts més que l'any anterior. En canvi, el nombre d'inscripcions de persones nascudes a Catalunya i a la resta de l'Estat s'ha situat en un 12% i un 16,5%, respectivament, 1 punt per sota del 2011 en cada cas. Les principals zones d'origen de les persones estrangeres inscrites són: Amèrica Central i del Sud (41%); Àsia 11%; i Unió Europea (10%).

Dades (2012):

Origen de les persones estrangeres que estudien català als CNL de Barcelona

Amèrica del Sud	31%
Amèrica Central, Mèxic i Carib	10%
Àsia	11%
Unió Europea	10%
Europa extracomunitària	3%
Nord d'Àfrica	3%
Resta d'Àfrica	2%
Catalunya i resta de l'Estat espanyol	29%

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Evolució de la criminalitat i relació amb la població estrangera (2001-2010)

Font:

Per la taxa de criminalitat: Ministeri d'Interior.

<http://www.interior.gob.es/file/54/54476/54476.pdf>

Pel percentatge de població estrangera Institut Nacional d'Estadística.

www.ine.es

Nota metodològica: El Ministeri d'Interior publica anualment una memòria estadística. No obstant, l'indicador de la taxa de criminalitat no està reflectit en les dues últimes memòries.

Periodicitat d'actualització: Memòries anuals.

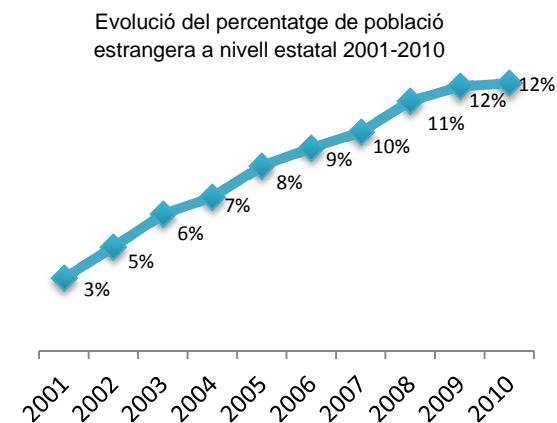
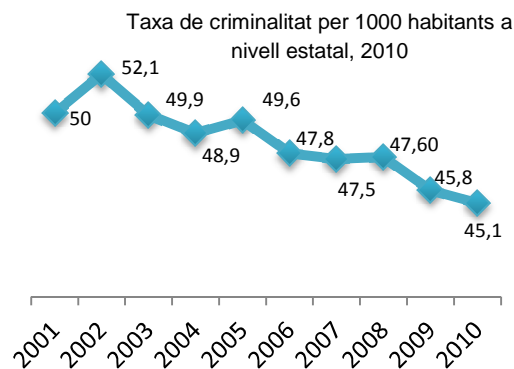
Claus per a la interpretació:

Segons les dades publicades pel Ministeri d'Interior, **la taxa de delinqüència no només no ha augmentat en els anys de màxima arribada de població estrangera al país, sinó que ha disminuït.** A nivell estatal, el percentatge de població estrangera ha passat del 3,3% el 2001 al 12,1% el 2012. No obstant, la taxa de delinqüència per 1000 habitants, ha baixat del 50% al 45,1%. Així mateix i comparat amb la resta de països europeus, podem dir que la taxa de delinqüència està molt per sota de la mitjana europea (67,6%), i només per sobre de Grècia i Portugal. La resta de països europeus tenen taxes molt més elevades, en alguns casos del doble o més, com és el cas de Suècia, Bèlgica i Dinamarca.

Dades:

Taxa de criminalitat per mil habitants comparativa entre països UE (2010)

<i>Suècia</i>	121	UE (15)	67,6
<i>Bèlgica</i>	95,1	<i>Irlanda</i>	67,5
<i>Dinamarca</i>	88,4	<i>Àustria</i>	64,4
<i>Regne Unit</i>	84,7	<i>Itàlia</i>	57
<i>Holanda</i>	74,5	<i>França</i>	56,4
<i>Alemanya</i>	73,9	Espanya	45,1
<i>Luxemburg</i>	71,2	<i>Portugal</i>	40,5
<i>Finlàndia</i>	67,8	<i>Grècia</i>	38,2

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Població empresonada per edat i nacionalitat a Catalunya. (2013)

Font:

Dades presons: Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya.

http://www.gencat.cat/justicia/estadistiques_serveis_penitenciaris/8_pob.html

Dades població estrangera: Institut d'Estadística de Catalunya
. www.idescat.cat

Periodicitat d'actualització: Anual.

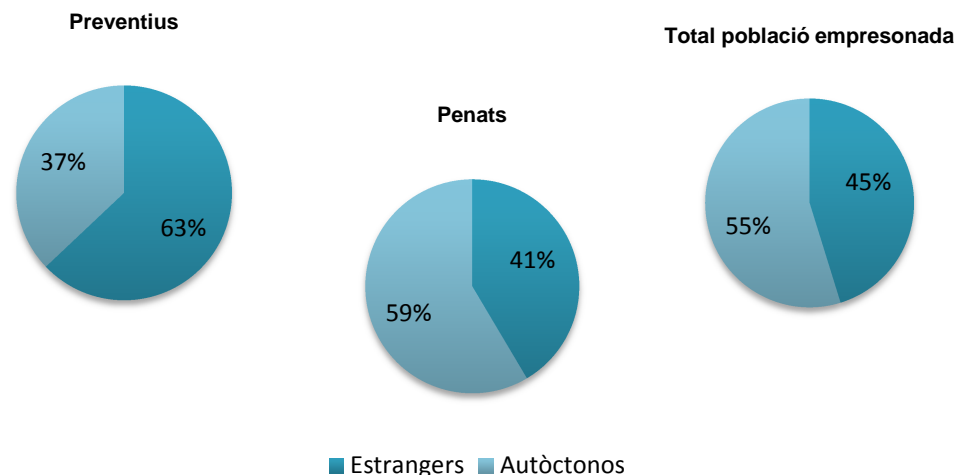
Claus per a la interpretació:

A finals d'agost del 2013 el nombre d'interns de nacionalitat estrangera a les presons catalanes era de 4.513. Això representa el 45% del total d'interns. Aquest és un percentatge superior al que representa el conjunt de persones estrangeres a Catalunya el mes de gener del mateix any (15,3%). Aquests interns només representen el 0,4% del conjunt d'estrangers que resideixen al país. D'altra banda, molts d'aquests interns hi són amb caràcter preventiu i no estan penats. És a dir, són persones que, com que no tenen un domicili reconegut, el departament de justícia decideix mantenir-les de forma preventiva a presó. Aquesta és una situació que succeeix en major mesura entre les persones estrangeres. Així, el percentatge baixa fins al 41% si el que comparem són interns complint una pena. A més, hem de tenir en compte que els interns a les presons catalanes oscil·len majoritàriament entre els 26 i els 50 anys. En aquestes franges d'edat el percentatge de ciutadans de nacionalitat estrangera a la societat catalana creix fins al 23%.

Dades:

	Entre 18 i 21	Entre 22 i 25	Entre 26 i 30	Entre 31 i 40	Entre 41 i 50	Entre 51 i 60	Entre 61 i 70	> 70 anys	Total (2010)
<i>Estrangers</i>	280	666	1.014	1.706	724	210	46		4.646
<i>Autòctons</i>	129	447	870	2.087	1.544	669	190	1	5.937
<i>Total</i>	409	1.113	1.884	3.793	2.268	879	236	1	10.583

Representació gràfica:

Àmbit del rumor: Convivència

Informació aportada: Mestissatge a la ciutat de Barcelona (2012)

Font:

Ajuntament de Barcelona.
<http://w110.bcn.cat/fitxers/premsa/20120330lnotapadr2012.195.pdf>

Nota metodològica: Nota de premsa basada en l'anuari estadístic.
Periodicitat d'actualització: Anual.

Claus per a la interpretació:

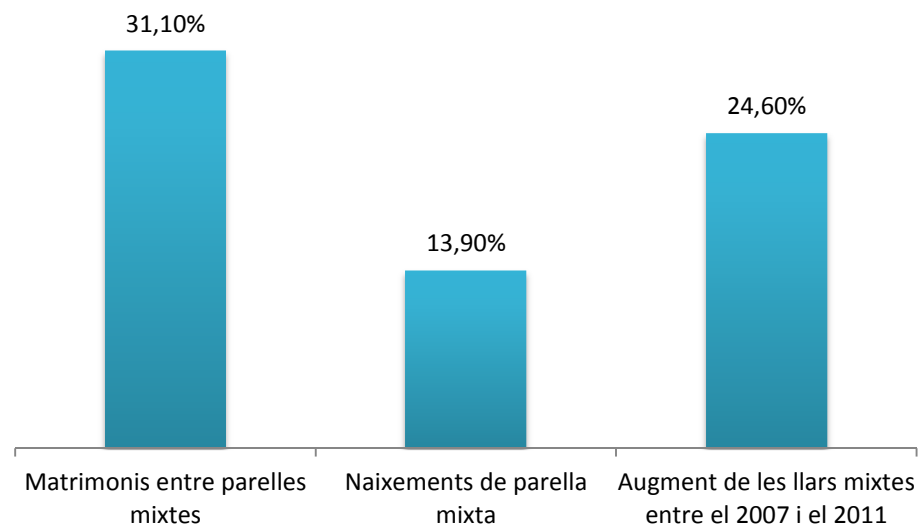
El 31,1% dels matrimonis que se celebren a la ciutat són entre parelles mixtes i solament en un 9,6% de les parelles tots dos cònjuges són estrangers.

Un total de 2.098 nens nascuts a Barcelona eren fills de matrimoni mixt on el pare o la mare era estranger i la seva parella era nacional. Això representa el 13,9% del total de naixements a la ciutat.

D'altra banda, en el 20,9% dels casos el pare i la mare són estrangers i en un 1,9% dels naixements o bé el pare o la mare són estrangers, però no consta la nacionalitat del cònjuge.

Pel que fa a les llars, cal destacar que el nombre de llars mixtes, on hi ha residents de nacionalitat estrangera i autòctons, supera el nombre de llars on solament hi resideixen estrangers. Les llars mixtes han augmentat un 24,6% entre el 2007 i el 2011.

Representació gràfica:

Sabies que...

DADES I ARGUMENTS PER COMBATRE RUMORS I ESTEREOTIPS SOBRE IMMIGRACIÓ, DIVERSITAT CULTURAL I CONVIVÈNCIA

DADES ACTUALITZADES A: MAIG DE 2014

RUMOR: La presència al barri de població d'origen cultural divers ha comportat problemes de convivència i incivisme.

SABIES QUE...

- ✓ **A les ciutats es produeixen conflictes habitualment vinculats a l'espai públic.**
- ✓ **La convivència en la diversitat és un gran repte per a Barcelona. A vegades implica l'existència de conflictes entre veïns d'orígens culturals diversos, conflictes que cal afrontar i gestionar amb valentia.**
- ✓ **No obstant, cal no deixar-se endur per les visions alarmistes que sobre aquest aspecte escampen els rumors i estereotips. L'enquesta sobre convivència social i intercultural en territoris d'alta diversitat ("laCaixa", 2012⁶) conclou que: el 77% de persones enquestades afirma que les relacions entre persones de diferents cultures són positives i de respecte.**
- ✓ **Segons la mateixa enquesta, no arriben a l'1% les persones que afirmen tenir mala relació amb persones de l'escala, el barri o l'escola. També recull que el 83% de les persones enquestades afirma no haver tingut cap incident de convivència el darrer any.**
- ✓ **L'anterior enquesta de "laCaixa"⁷ ja apuntava aquestes idees: només 1 de cada 100 persones nascudes a l'estranger reconeixia tenir mala relació amb els seus veïns d'escala o barri. I només 1 de cada 200 persones de nacionalitat espanyola reconeixia tenir mala relació amb persones de diferents nacionalitats del seu barri o escala. És a dir, la immensa majoria té una relació bona o cordial.**
- ✓ **El 13% reconeix haver tingut algun problema de convivència en el passat. Dels conflictes veïnals sorgits, el 36% són amb persones de la mateixa nacionalitat. Així, podem afirmar que els conflictes de convivència no sorgeixen amb molta**

---

⁶ GIMÉNEZ, Carlos (2013). *Convivencia social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2012 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa". http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/enquesta-convivencia-intercultural-ambit-local-projepte-intervencio-comunitaria-intercultural-obra-social-la-caixa-cat_816-c-19691_.html

⁷ GIMÉNEZ, Carlos (2012.). *Convivencia social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2010 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa".

Convivència

freqüència i que quan aquests apareixen són tant amb persones autòctones com estrangeres. Aquests, tot i que molt diversos, acostumen a estar més relacionats amb els sorolls o amb un tracte poc respectuós.⁸

- ✓ D'aquesta manera queda desmentit el rumor que afirma que les relacions interètniques comporten dificultats en la convivència. La interacció entre veïns sempre pot donar peu a certs desacords i conflictes però, en tot cas, aquests no tenen per què sorgir sempre per raons culturals, sinó que hi intervenen altres factors com els contextuals o els personals.
- ✓ **Des d'una perspectiva intercultural, els conflictes urbans entre persones de diferents orígens no s'entenen com a «xoc de cultures», sinó com a conflictes entre veïns que cal gestionar tenint present la seva identitat cultural.**

RUMOR: La població immigrada no vol participar de la vida al barri o a la societat on viu: no s'interessa per la seva cultura, ni participa en el seu teixit associatiu .

SABIES QUE...

- ✓ **Prop del 65% de les persones nascudes a l'estranger tenen un fort sentiment de pertinença al seu municipi de residència i que aquest augmenta amb el temps. Però, a més, el 76% manifesta un desig de continuar vivint al mateix barri o municipi. Tot plegat fa palès un grau considerable d'assentament o arrelament local de les persones estrangeres i una satisfacció alta amb el lloc de residència.**
- ✓ La participació, tant d'autòctons com d'estrangers, a les entitats de la societat és francament baixa. Podem dir que les persones estrangeres participen menys de les entitats, però que les persones autòctones també hi participen en nivells molt baixos. Així, es demana a la població estrangera un compromís ciutadà que en si mateix ja és un repte per al conjunt de la societat.
- ✓ Segons el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura 2011, el 40% dels estrangers residents a Catalunya parla català. I Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, el 2007 el 73% de la població estrangera entenia el català.
- ✓ **Cada any creix el nombre d'alumnes estrangers que estudien català.** L'any 2012, 33.243 persones van estudiar català al Centre per a la Normalització Lingüística. La demanda s'ha doblat en cinc anys. El 73% de les inscripcions correspon a persones d'origen estranger. Les principals zones d'origen de les persones estrangeres inscrites són: Amèrica Central i del Sud (41%); Àsia 11%; i Unió Europea (10%).
- ✓ Un dels problemes que manifesten les persones estrangeres que acudeixen a classes de català és que fora de les aules els hi resulta complicat practicar l'idioma. Les persones autòctones hi dirigeixen en castellà quan els identifiquen com a estrangers. Així, la responsabilitat per aprendre la llengua no és només de les persones que arriben, sinó també de les persones catalanes que les acullen.

---

⁸ ⁸ GIMÉNEZ, Carlos (2012.: *Convivencia social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2010 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa".

RUMOR: Les persones d'origens culturals diversos formen guetos i només es relacionen entre elles.

SABIES QUE...

- ✓ **Les persones tendim a relacionar-nos més amb aquelles persones amb les quals tenim més afinitat. La nacionalitat, igual que l'edat, l'origen social o la situació familiar són alguns dels factors que més influeixen en aquesta afinitat.**
- ✓ **La relació amb persones d'altres nacionalitats i altres religions, quan hi és, acostuma a ser minoritària, tot i que és més elevada entre els estrangers que entre els espanyols: 1 de cada 3 persones espanyoles té alguna amistat propera d'una altra nacionalitat. Aquest percentatge augmenta entre les persones estrangeres sent 2 de cada 3 les que tenen amistats d'altres nacionalitats.⁹**
- ✓ **La població de Barcelona cada vegada es barreja més: el 31,1% dels matrimonis que se celebren a la ciutat són entre parelles mixtes; el 13,9% del total de naixements a la ciutat són infants fills de parelles mixtes; el nombre de llars mixtes, on hi ha residents de nacionalitat estrangera i autòctons, supera el nombre de llars on solament hi resideixen estrangers. Les llars mixtes han augmentat un 24,6% entre el 2007 i el 2011¹⁰.**

RUMOR: L'arribada de població estrangera ha comportat un augment de la delinqüència i la inseguretat.

SABIES QUE...

- ✓ **El lloc d'origen no implica una major o menor predisposició a la delinqüència, sinó que són principalment factors socioeconòmics els que expliquen aquestes diferències.¹¹**
- ✓ **Malgrat la creença generalitzada (el 80 % de la població el 2007) que la immigració incrementa el grau de delinqüència, la presència de ciutadans d'altres nacionalitats al barri no fa augmentar la delinqüència percebuda.¹²**
- ✓ **La seguretat és un aspecte molt subjectiu i, en molts casos, molt relacionat amb els propis prejudicis. Si nosaltres pensem que les persones estrangeres no són de fiar i que estan més relacionades amb actes delictius, la mera presència de ciutadans d'altres nacionalitats al carrer ens farà sentir inseguretat.**

---

⁹ GIMÉNEZ, Carlos (2012). *Convivència social e intercultural en territorios de alta diversidad. Encuesta 2010 sobre convivencia intercultural en el ámbito local*. Área de Integración Social de la Fundación "la Caixa".

¹⁰ Anuari estadístic Ajuntament de Barcelona.

¹¹ MIRET, A., i D. RODRÍGUEZ (2007). *Género y edad de la población inmigrante ¿causa de la exclusión social? À Coruña: Universidad*.

¹² ECHAZARRA, A. (2014). *La delinqüència als barris. Percepcions i reaccions*. Obra Social de la Fundació "la Caixa".

http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/volum-37-col-leccio-estudis-socials-obra-social-la-caixa-delinquencia-barris-cat_816-c-20033_.html

- ✓ La taxa de delinqüència no només no ha augmentat sinó que en els anys de màxima arribada de població estrangera al país ha disminuït. A nivell estatal, el percentatge de població estrangera ha passat del 3,3% el 2001 al 12,1% el 2012. No obstant, la taxa de delinqüència per 1000 habitants, ha baixat del 50% al 45,1%.¹³
- ✓ **A finals d'agost del 2013 el nombre d'interns de nacionalitat estrangera a les presons catalanes era de 4.513¹⁴. Això representa el 45% del total d'interns. Aquest és un percentatge superior al que representa el conjunt de persones estrangeres a Catalunya el mes de gener del mateix any (15,3%). Ara bé, això vol dir que els immigrants són delinqüents? Res més lluny de la realitat, ja que aquests interns només representen el 0,4% del conjunt d'estrangers que resideixen al país.**
- ✓ Cal tenir present que molts d'aquests interns hi són amb caràcter preventiu i no estan penats. És a dir, són persones que, com que no tenen un domicili reconegut, el departament de justícia decideix mantenir-les de forma preventiva a presó. Aquesta és una situació que succeeix en major mesura entre les persones estrangeres.
- ✓ A tots els països del món el perfil de sexe i edat que sol infringir més la llei pertany als homes d'entre 20 i 39 anys. La població estrangera és jove i masculinitzada: a Barcelona el 2007 el 39% dels homes joves entre 20 i 39 anys eren estrangers. Creuant aquestes dues argumentacions podem concloure que la proporció de joves residents de sexe masculí estrangers (39%) i autòctons (61%) s'apropava molt a la proporció de presos estrangers (43%) i autòctons (57%) a les presons catalanes.¹⁵
- ✓ D'altra banda, hem de tenir en compte que els interns a les presons catalanes el 2013 oscil·len majoritàriament entre els 26 i els 50 anys. En aquestes franges d'edat el percentatge de ciutadans de nacionalitat estrangera a la societat catalana creix fins al 23%.
- ✓ Així mateix, també hem de tenir present que moltes de les persones que estem comptabilitzant en aquesta estadística no són realment estrangers residents a Catalunya. Són persones detingudes a les fronteres per delictes contra la salut pública, majoritàriament relacionats amb l'entrada de drogues, i que són empresonades a Catalunya.

RUMOR: La població immigrada fa una sobreocupació i un mal ús de l'espai públic.

SABIES QUE...

- ✓ **Del 2006 al 2010 només el 18% de les multes per infraccions de l'Ordenança de Civisme de Barcelona eren per a estrangers residents a Barcelona¹⁶.**

---

¹³ Ministeri d'Interior.

¹⁴ Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya

¹⁵ MIRET, A., i D. RODRÍGUEZ (2007). *Género y edad de la población inmigrante ¿causa de la exclusión social?. À Coruña: Universidade.*

¹⁶ Ajuntament de Barcelona.

Convivència

- ✓ Si bé es cert que, fent grans generalitzacions, la població estrangera fa un ús més intensiu de l'espai públic, aquest és a causa d'una multitud de factors socials, econòmics, familiars i de condicions de l'habitatge, entre d'altres. No és només per factors culturals. I, en tot cas, aquest ús més intensiu no té perquè considerar-se com a incívic.¹⁷
- ✓ Podríem també reflexionar sobre si fer ús de l'espai públic és negatiu o positiu en si mateix. Per a què serveixen les places, parcs o encreuaments de les ciutats si no és perquè la població els faci servir? Quin problema hi ha en ocupar aquests espais sempre que es faci des d'un punt de vista respectuós i sense molestar els altres ocupants? Cal sancionar el mal ús dels espais públics, però això no implica que la presència en aquests espais o l'ús més intensiu que en fa la població immigrada es pugui sancionar *per se*.

---

¹⁷ ARAMBURU, Mikel (2005). «Inmigración y uso del espacio público». *Barcelona Metrópolis Mediterranea*, núm. 634-42

